

belesodródott a világ forgatagába, akkor látta, hogy a világ nem olyan, mint gondolta, nagyot tévedett, amikor oly sokat várt tőle. Keservesen csalódott. Csak szenvedés, nehéz küzdelem, nélkülözés jutott osztályrészeül, amit így fejez ki nagyon szépen: „... mióta járom a világot, bolygó lábam száz tövisre hágott“.

Végiggondolta szenvedéseit és bús hangulatában megint csak haza száll a lelke. Képzeletében maga előtt látja a hajósokat, akik árut szállítanak a Dunán fel is, le is. Arra gondol a költő, hogy ezek vízi útjokban bizonyára elhaladnak Dunavecse mellett is. Mintha ismerősöket látna köztük. Megdobban a szíve: „Szép hazámba ismerősök mennek,“ — üzenhetek tőlük édesanyámnak. De vajjon mit üzenjek? Azt üzeni:

*Mondjátok, hogy könnyeit ne öntse,
Mert fiának kedvez a szerencse ...*

De aztán hozzágondolja az üzenethez:

*Ah, ha tudná, mily nyomorban élek,
Mégrepedne a szíve szegénynek!*

Mily nagy szeretet lakozott a költő szívében édesanyja iránt! Eltagadja nyomorúságát, kegyes hazugsággal azt izeni, hogy jó dolga van. Csak azért teszi, hogy édesanyjának szomorúságot ne okozzon. Pedig mily nagy volt a nyomorúsága! Alig volt betevő falatja, nyomorúságos padlásszobában lakott. Ezt nem szabad megtudnia édesanyjának, mert a szíve reped meg fájdalomában.

Milyen szép tulajdonsága Petőfinek, ennek a nagy, rendkívüli léleknek egyszerű édesanyja iránt érzett rajongó szeretete! Amikor neve már bejárta az egész országot, sőt a határokon túl is elszállt a híre s ott is csodálták a nagy költőt, ő akkor is szerető fia maradt egyszerű szüleinek. Sohasem szégyelte egyszerű származását, sőt büszke volt rá. Mindig nagy melegséggel szól verseiben szüleiről, különösen édesanyjáról. Édesapjáról pedig büszkeséggel ír egyik versében, amikor az beállott a 48-as honvédseregbe s ott mint zászlótartó küzdött a magyar szabadságért. Mikor pedig rövid egymásutánban szakad meg szüleinek földi élete, mélyen a szívünkbe ható fájdalommal siratja el őket egy megható költeményben.

Minden idők nemzedéke előtt példaként állhat világraszóló büszkeségünk: Petőfi Sándor abban a tekintetben is, miként kell szülőinket szeretettel körülöveznünk, megbecsülnünk s ha kell, érettük áldozatot is hoznunk. A szeretethez hozzátartozik, hogy ne okozzunk nekik fájdalmat, inkább tűrjünk, magunk szenvedjünk, semmint őket búsítsuk.

Kövessük Petőfi példáját az áldozatos gyermeki szeretetben s így megtartjuk Istennek negyedik parancsolatát is.

Németh Sándor

BESZÉLJÜNK KÁRPÁTALJÁRÓL!

— Előadásvázlat —

Bevezetés.

Akinek rádiója van, az elmúlt hetekben alig mozdult mellőle. Az újságot egymás kezéből kapkodták ki az emberek. Falun nehéz volt lovat, fuvarost kapni. A férfiakat nem egy helyen behívták. Sok könny hullott, de sok boldog várakozás is zsendült a szívekben. Miért? A magyar honvédség megszállta, visszaszerezte Kárpátalját.

M. Haltenberger Anna ercedeti rajza

Tárgyalás.

I. Mi is az a Kárpátalja? Hogy hívták máskép? (Északkeleti Felföld.) Mutassuk meg a térképen ezt a hegyes-völgyes, oly sok folyótól tagozott földet. A folyók megmutatása közben emlékeztessünk az április eleji árvízre s magyarázzuk meg, miért is veszélyeztetett.

II. A magyar Alfölddel nemcsak gazdaságilag, hanem földrajzilag is összefügg ez a terület. A folyók a Tiszát táplálják, a völgyek dél felé nyíltak. Mennyi kárt okozott a cseh rablógazdálkodás?

III. Milyen a nemzetiségi képe? Mikor vándoroltak be a ruszinok?¹ (Tehát nem voltak őslakók.) Azóta a legjobb barátságban élünk velük. A „gens fidelissima“, Rákóczi hűséges népe. Megpróbálták őket eltántorítani (schisma-per, Volosin pümkösi királysága), de nem sikerült. A honvédek lelkesen fogadták.

IV. Mit jelent a visszacsatolás nekik? Fájukat végre eladhatják, leúszathatják a folyókon; lejárhatnak aratni az Alföldre; — helyreáll lelkük nyugalma, széleskörű autonómiát kapnak.

V. Mit jelent nekünk? Gazdasági életünk kiegészülését; biztosabb és biztatóbb helyzetet Romániával szemben; egy a magyar nemzethez méltó feladatot: hogy szeretettel, kultúrával emelje fel ezt a derék népet; s azt a kielégülést, amit az igazság diadala nyújt.

Befejezés.

Szent István birodalmának egyik részét ismét visszaadta nekünk a magyarok Istene. Biztatás a jövőre, amelyet azonban minden magyar fokozottabb munkájával kell kiérdemelnünk.

(H. V.)

¹ Lásd erről Pataky Mária és Milleker Rezső cikkeit a *Magyar Lélekben*.